

N.F.S. Grundtvig “Ved Abraham Kalls Jubilæum”

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.8, april 2016

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredegørelse og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1817 (SJ: 312)

Andre udgaver

US *Udvalgte Skrifter* 3

PS *Poetiske Skrifter* 4

Teksten er etableret af Jon Tafdrup

Punktkommentarer, indledning og tekstredegørelse er skrevet af Jon Tafdrup, redigeret af Klaus Nielsen og Vibeke A. Pedersen

Tilsyn ved punktkommentarer og indledning mag.art. Thorkil Damsgaard Olsen

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

|A:94|US:509|PS:469

Ved Abraham Kalls Jubilæum.

¹ Er det sandt, at gammeldags i Sindet,
Blandt Jævnaldrende jeg fremmed staaer,
Lever jeg som Oldingen i Mindet,
Knyttet til de forbigangne Aar;
Da var Tavshed og i Dag en Brøde,
Thi den Olding, for hvis Blik jeg staaer,
Hilsed jo med denne Morgenrøde,
Fødselsdagen i sit Jubel-Aar,
Og vi veed, ei Aarstal blot ham binder
Til den Alder som med Fædre svandt,
Jævnhed, Lærdom, Munterhed og Minder,
Patriarchen os betegner grandt.
Er da end til Sang for grov min Stemme,
Er for plump min Haand til Harpeslag,

Fik til Bogen jeg dog Lyst og Nemme,
|A:95Røst til Riim paa slig en Fødselsdag,
Og jeg veed, at en trohjertig Tale,
Sat paa Riim alt efter gammel Skik,
Troere kan Patriarchen male,
End hvert Mesterværk af ny Metrik.

- 2 Er det sandt, hvad Oldtid os tilraaber,
Ved en Cicero som ved Homer,
|PS:470At de Viseste kun finge Draaber
Af et Hav, kun Saga overseer;
Er det sandt, at Sagas Bølge-Sale
Er den rette Mimers-Brønd i Nord,
Lærer Oden meer af hendes Tale,
End af den i Luft bereiste Thor,
Sagtens maae da Oldtingen vi ære,
Som os synes maa for ung endnu,
Efter Tiden, der vil til at lære,
Hvad af Sagas Ord han kom ihu!
- 3 Times Danmark, hvad jeg end tør haabe,
Hvad jeg stirrer paa som Folkehæld:
At inddrikke, Draabe efter Draabe,
Vid af Sagne-Bækkens dybe Væld;
|US:510Kan engang paa Leires Konge-Høie,
Rank sig løfte Oldtids Mindesteen,
|A:96Medens hist i Saga-Kirkens Fløie,
Lampen skinner over Helgen-Been,
Da skal aldrig her i Bøgens Egne,
Glemsel vorde Minderne saa gram,
At jo Danmarks Sagamænd skal regne
Deres Herkomst ud fra Abraham.
- 4 Ikke Smiger vil jeg her frembære,
Paa Maroners og Nasoners Viis,
Snorro siger, det er Spot, ei Ære,
Som udgydes i en løiet Priis.
Hvis det sømmede sig for den Unge,
Klage vilde han i Sagas Navn,
At ei Gjenlyd hun fra Danmarks Tunge,
Hørde af de Millioner Savn,
Som hun hviskede i vor Mesters Øre,
Som hun præntede i hans Lommebog;
Klagen vilde jeg forvoven føre,
|PS:471Skiælde selv mig for en næsviis Pog,
Hvis kun Gubben vilde ret i Vrede,

Vise klarlig, mig til Spot og Skam,
Ved hin Kalmar-Filtring at oprede,
Hvilken Skolepog jeg er mod ham.
Men, ved Pogen jeg om Bogen mindes,
Som han nemmede i Børneskoe,
|A:97Skolebogen, hvor end silde findes
Sanddrue Sagn i Pagt med Fædres Troe,
Bogen som, det maa en Skielm dog glemme,
Sanked først paa Danmarks Tungemaal,
Fortids Sagn, saa de var værd at nemme,
Veied dem i Sandheds egen Skaal;
Krandsede ei nogen Alexander,
Knælede ei feig for Romas Ørn,
Kæmped stedse under Dydens Stander,
Til et Eftersyn for christne Børn.
Sank engang den under Skole-Bordet,
Ligemeget Tro og Saga vandt,
Hvad som fældte den, det er alt jordet,
Til Opstandelse den Kræfter fandt;
|US:511Der det lakked imod Jubel-Dagen,
Halv opreist, den over Bordet keeg,
Og med fyrgetive Aar paa Bagen,
Den sig blander i vor Juleleeg.
Kyndinger den fattes ei herinde.
Mangen Mand den kiendte grandt som Pog,
Ja, de Fleste hvert historisk Minde
Knytte end vel til den Skolebog.
Trives da i Danmark nogensinde,
Sagas Blomst til Duft og ei til Bram,
|A:98Da paa Bladet af den bly Kiærminde,
Stave skal man: Sæd af Abraham.
Ei Kiærminden, som man vel kan vide,
Vil om nogen Ædling være stum,
|PS:472Nævne vil den vist paa samme Side,
Holberg, Rothe, Overne og Suhm,
Alle saaede de en Sæd paa Jorden,
Som, trods Tidens Uveir, Kuld og Brøst,
Sikkerlig dog modnes skal i Norden,
Skiaenke Sønner en velsignet Høst.
Men alligevel, naar Dans Kiærminde
Reder op sit store Arvetal,
Som skal meer end Folk i Nord forbinde,
Nævne maa som Patriarch hun Kall,
Hun til Nævnelser har mange Grunde,
Som udstrømme af hans Skolebog,
Glemme kan hun jo og ingenlunde,

Hvad som vides i hver Aske-Krog,
At den Samme, der os først fortalde
Sagn paa Dansk om hele Tidens Løb,
Ogsaa først til Dannemark indkaldte
Saga-Børnene, som alt i Svøb,
Liflig har paa Modersmaalet stammet,
Skjønndt for Tænder de har fristet Soet,
Børnene, som Hellas har opammet:

|A:99Mnemosynes Børn med Herodot.

Ja, hvem har vel i de sidste Dage,
Saa omtrent Halvtredsindstive Aar,
Bogen fulgt, mens Tiden gik tilbage,
Og dog forbigaaet Søgna-Gaard!
Hvem har dyrket Jord i Sagas Egne,
|US:512Og ei pløiet med den Riges Kalv!
Bør ei Bogen vi ham heel tilegne,
Som han venlig forudsagde halv!
Sad han ikke som paa Sagas Sæde,
Lærerig for hver en Odans Søn!
Skifted han ei aabenlyst med Glæde,
Hvad han sankede med Flid i Løn!

- 5 **|PS:473**Hil, vi sige da paa Klios Vegne,
Saga-Folkets giæve Patriarch!
Hendes Moder kiær fra fierne Egne,
Ærlig ægted ham i Dannemark;
Thi det kan med Sandhed ingen nægte,
At ham Mnemosyne tog til Ægte,
Og at Klio kun er ægte fød,
Naar hun sprang af Mnemosynes Skiød!
Hil dig Olding lærd og vennehuld!
Gangen aabned du til Nordens Guld,
|A:100Og mens Guld i Nordens Grube vindes,
Denne Dags Guldbryllup og skal mindes¹.

1

Indholden viser noksom, at dette Riim var stilet til at fremsiges den 2 Juli, og jeg indseer endnu ikke det mindste Upassende deri, men da jeg hørde, at man dog udentvivi vilde syndes det, tænkte jeg: voluisse sat est, og ønskede kun, at den Tid snart maatte komme, da dog ikke slige Dage skal gaae efter noget andet Schema end deres eget!

